

УДК 616.21 (075)

**В.М. ТКАЧЕНКО „ПИТАННЯ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ В РОБОТІ
ЛІКАРЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ”. –
КИЇВ: ДЖУЛІЯ, 2005. – 215 с.**

Автор посібника – відомий в Україні колишній головний отоларинголог Київського військового округу, кандидат медичних наук, доцент Української військово-медичної академії, полковник медичної служби.

Посібник написаний українською мовою, складений з 4 розділів, містить 55 малюнків, 9 диференціально-діагностичних таблиць, рецептуру, 66 ситуаційних задач, 17 додатків, 34 джерела використаної літератури.

У першому розділі коротко викладено загальні питання лікувально-профілактичного забезпечення військ і медичного контролю за станом здоров'я особового складу військових частин, обсяг медичної допомоги у мирний час, заходи з профілактики хвороб ЛОР-органів та алергічних реакцій на лікарські препарати.

У другому розділі докладно описані методи дослідження ЛОР-органів. Для покращання зорового сприйняття нормальної рино-фаринго-ларинго-отоскопічної картини включено 16 малюнків, де показані усі розпізнавальні пункти, які можна бачити при дзеркальній ендоскопії. Наведені також одориметричний, слуховий і вестибулярний паспорти з нормальними результатами відповідних досліджень та з прикладами патологічних змін у ЛОР-органах.

Третій розділ присвячений методикам виконання у хворих ЛОР-процедур. Це дуже потрібний розділ, вперше введений як навчальний матеріал.

В четвертому розділі під назвою „Основні захворювання ЛОР-органів, які зустрічаються в роботі лікаря загальної практики” на сучасному науковому і методичному рівнях описані в різних підрозділах клініка, діа-

гностика та лікування захворювань вуха, горла і носа. Коротко представлені очні і внутрішньочерепні ускладнення при захворюваннях носа, навколоносових пазух і вуха.

В підрозділі „Травми ЛОР-органів” коротко описані тільки ті їх ушкодження, які найбільш часто зустрічаються у мирний час. Обсяг допомоги на етапах медичної евакуації у воєнний час при пораненні ЛОР-органів викладений в залежності від обов'язкових знань і вміння лікарів загальної практики. Але травми ЛОР-органів у воєнний час, зокрема вогнепальні ушкодження, описані дуже коротко.

Немає зауважень до описання інфекційних гранульом верхніх дихальних шляхів і новоутворень ЛОР-органів.

Досконало і вперше в навчальній практиці висвітлені особливості диспансеризації при факторах ризику виникнення захворювань та терміни динамічного обстеження хворих з різною патологією ЛОР-органів.

В кінці посібника розміщено короткий рецептурний довідник та ситуаційні задачі, які охоплюють весь матеріал, викладений автором.

В „Доповненнях” автор знайомить лікарів з власними винаходами з метою допомогти їм в лікуванні осіб з різними хворобами ЛОР-органів в залежності від умов та можливостей військових частин. В зв'язку з цим автор докладно описує власні патенти на винаходи: „Спосіб ультрафіолетового опромінення піднебінних мигдаликів”, „Біодозиметр” і „Приставки...”, які випущені вітчизняною промисловістю до звичайних ртутно-кварцевих випромінювачів, а також „Ларинготом” для виконання термінової конікотомії, який дуже потрібний не тільки для медичної служби військ, а й для

сільських лікарських дільниць. Крім того, наведені схеми обстеження пацієнтів з різними захворюваннями ЛОР-органів, що має важливе практичне значення.

Посібник ілюстрований добре виконаними малюнками, диференціально-діагностичними таблицями, що дозволяє лікарям загальної практики ліпше оволодіти методами діагностики та лікування хвороб ЛОР-органів.

Висновок: посібник В.М. Ткаченка написаний на сучасному науково-методичному рівні, містить великий об'єм інформації, корисної для військових лікарів загальної практики – сімейної медицини. Цим посібником можуть користуватися також цивільні лікарі загальної практики поліклінік, у тому числі й педіатри.

*Професор кафедри дитячої оториноларингології, аудіології і фоніатрії
Київської медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика А.А.ЛАЙКО*

Надійшла до редакції 16.02.06.

© А.А. Лайко, 2006